

สถานีตำรวจนครบาลโคกคราม KHOKKRAM POLICE STATION

แนวปฏิบัติในการใช้ดุลพินิจไม่รับคำร้องทุกข์ในคดีอาญา

03

**การใช้ดุลพินิจ
ไม่รับคำร้องทุกข์
ในคดีอาญา**

ของพนักงานสอบสวน

1

เป็นเรื่องทางแพ่ง

พนักงานสอบสวนลงบันทึกประจำวัน
และชี้แจงหลักกฎหมายให้ทราบ

2

แจ้งความเป็นหลักฐาน

ผู้แจ้งไม่มีความประสงค์
จะดำเนินคดีอาญา

3

ไม่ลงลายมือชื่อ

ถือว่าไม่ได้ร้องทุกข์ตามระเบียบ

4

บัตรสนเท่ห์

ผู้กล่าวโทษไม่แจ้งว่าเป็นผู้ใด
หรือใช้นามแฝง

ที่มา : กองคดีอาญา สำนักงานกฎหมายและคดี
Criminal Affairs Division

แนวปฏิบัติในการใช้ดุลพินิจไม่รับคำ ร้องทุกข์ในคดีอาญา

ลงบันทึกประจำวัน คือ การลงบันทึกแล้วจบ
แจ้งไว้เป็นหลักฐาน คือ การลงบันทึกแล้วจบ
ขอให้ดำเนินคดี คือ การแจ้งความให้ตำรวจดำเนินคดี
กฎหมายนำรัฐ 85 : แจ้งความคดีอาญาอย่างไร ? เรื่องไม่เจียบ

เป้าหมายการแจ้งความ คือ ต้องการให้ตำรวจดำเนินการต่อผู้กระทำความผิดทางอาญา เป็นต้นว่า
ถูกลักทรัพย์/โดนทำร้ายร่างกาย/โดนหมิ่นประมาทหรือการทำผิดทางอาญาอื่น ๆ

ตำรวจจะสอบสวนหรือสืบสวน แล้วก็จัดการกับคนกระทำหรือสงสัยว่ากระทำความผิดนั้นให้กับเรา
การแจ้งความจึงไม่จำเป็นที่เราจะรู้ถึงข้อกฎหมายว่า เป็นความผิดข้อหาอะไร ตำรวจจะปรับบท
กฎหมายตามข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น ผู้แจ้ง/ผู้เสียหาย เพียงต้องรู้ว่าเป็นเรื่องทางอาญา ไม่ใช่เรื่องทาง
แพ่ง หากได้รับความเสียหายนั้นจะมีความผิดทางอาญา ก็ไปหาตำรวจแล้วแจ้งความได้เลย
แจ้งความปกติจะต้องเป็น “ผู้เสียหาย” หรือผู้มีอำนาจจัดการแทน แล้วถ้าหากไม่ใช่เรื่องของเราจะไป
แจ้งความได้หรือไม่ ? กฎหมายให้ทำได้โดยใช้คำว่า “กล่าวโทษ”

ตัวอย่าง คือ เมื่อเราพบเห็นเหตุการณ์ที่เกิดจากการทำความผิดแล้ว ก็ต้องแจ้งให้ตำรวจทราบ เช่น
มีการฆ่ากันตาย/ปล้นร้านค้า หรือมีคนกำลังจะฆ่าตัวตาย เป็นต้น

การแจ้งความที่เราได้ยินบ่อย ๆ กฎหมายเรียกว่า “ร้องทุกข์” ตำรวจจะฟังว่าสิ่งที่เรากำลังเดือดร้อน
นั้นเป็นทุกข์ทางอาญาหรือไม่ และคุณคือคนที่เป็นทุกข์หรือไม่

นอกจากตัวผู้เสียหายที่ร้องทุกข์ได้แล้ว พ่อแม่ ลูก หรือคู่สมรส ก็สามารถร้องทุกข์แทนได้เฉพาะใน
กรณีที่ผู้เสียหายถูกทำร้ายบาดเจ็บจนไม่สามารถไปแจ้งความเองได้ หรือไม่อยากไปบอกหน้าหรือ
เสียเวลาขึ้นโรงพัก ก็ต้องไปเองก็ได้ สามารถมอบอำนาจให้คนอื่นไปร้องทุกข์แทนได้เหมือนกัน

การแจ้งความร้องทุกข์กล่าวโทษเป็นขั้นตอนที่จะให้ตำรวจดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด อย่างที่ว่า
ไว้ เราไม่จำเป็นต้องแจ้งข้อหาก็ได้ เล่าเรื่องราวให้ตำรวจฟังก็พอ แต่ก็ต้องระบุตัวผู้กระทำความผิดก็
ได้หากไม่แน่ใจว่าใครทำ ถ้าเราเข้าใจและมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าคนนี้ที่ทำความผิดต่อเราก็บอกตำรวจเขาไปได้
แต่ถ้าไม่แน่ใจอย่าเหมาเอาเองส่งเดชจะเป็นเหตุให้คนคนนั้นเอาเรื่องกลับเราได้

ก่อนไปแจ้งความติดต่อสถานีตำรวจต้องทำอะไรบ้าง เพื่อความสะดวกรวดเร็วและถูกต้องตาม
กฎหมายและระเบียบของทางราชการควรเตรียมเอกสารต่าง ๆ ที่จำเป็นติดตัวไปด้วยนะครับ เช่น

1. บัตรประจำตัวประชาชน หรือ ใบแทนฯ หรือ
2. บัตรประจำตัวข้าราชการ หรือ
3. ใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว หรือ
4. หนังสือเดินทาง (PASSPORT) สำหรับชาวต่างประเทศที่เดินทางเข้ามาภายในประเทศ
5. สำเนาทะเบียนบ้าน
6. ในกรณีที่ทนจะไปร้องทุกข์ (แจ้งความ) โดยเป็นตัวแทนของผู้อื่นให้นำ หลักฐานต่าง ๆ

ข้อควรรู้เพิ่มเติม :

1. คดีอาญาส่วนตัว ผู้เสียหายต้องร้องทุกข์ภายใน 3 เดือน นับแต่รู้เรื่องความผิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิด
2. ความผิดอาญาแผ่นดิน แม้ผู้เสียหายไม่ได้ร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการก็สามารถฟ้องคดีต่อศาลได้
3. การแจ้งความได้ทุกสถานีตำรวจ หรือสถานีตำรวจท่องเที่ยวที่เกิดเหตุ

ที่มา : ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ. 2477

การแจ้งผลความคืบหน้าการสอบสวน

เพื่อเป็นการสื่อสารและสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องให้กับผู้แจ้งความร้องทุกข์หรือกล่าวโทษรวมทั้งผู้ที่ได้รับความเสียหายในคดีจราจรทางบกซึ่งมิใช่ผู้ต้องหา หรือญาติของผู้ตายในสำนวนชั้นสูตรพลิกศพได้รับทราบความคืบหน้าผลการดำเนินการของพนักงานสอบสวน ทั้งนี้เพื่อเป็นการให้เข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้อย่างเท่าเทียมกัน จึงให้พนักงานสอบสวนถือปฏิบัติดังนี้

1.1 คดีทุกประเภทที่มีผู้แจ้งความร้องทุกข์หรือกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนให้แจ้ง

ความคืบหน้าผลการดำเนินการให้ผู้ร้องทุกข์หรือผู้กล่าวโทษ รวมทั้งผู้ที่ได้รับความเสียหายในคดีจราจรทางบกซึ่งมิใช่ผู้ต้องหา หรือญาติของผู้ตายในสำนวนชั้นสูตรพลิกศพทราบ โดยให้พนักงานสอบสวนเจ้าของสำนวนหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายมีหน้าที่แจ้งความคืบหน้า

1.2 การแจ้งผลความคืบหน้าการสอบสวนให้ผู้ร้องทุกข์หรือผู้กล่าวโทษทราบให้ทำเป็นหนังสือแจ้งความคืบหน้าการสอบสวน โดยมีระยะเวลาในการแจ้งความคืบหน้าผลการสอบสวน ดังนี้

1.2.1 ครั้งแรก เมื่อครบกำหนด 30 วันนับแต่วันรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษ

1.2.2 ครั้งที่สอง เมื่อครบกำหนด 60 วันนับแต่วันที่แจ้งครั้งแรก

1.2.3 ครั้งที่สาม เมื่อสรุปสำนวนการสอบสวนส่งให้พนักงานอัยการทั้งนี้ หากมีการออกหมายจับ หรือจับกุมผู้ต้องหาได้ก็ให้แจ้งผู้ร้องทุกข์หรือผู้กล่าวโทษทราบด้วย

แจ้งความคดีอาญา อย่างไร? เรื่องไม่เนียน

<p>แจ้งความ (ยื่นคำร้องทุกข)</p> <p>ถึงที่สุด</p>	<p>לבביתקประจำวัน (เป็นหลักฐาน)</p> <p>เป็นหลักฐาน เท่านั้น</p>	<p>ยื่นคำกล่าวโทษ</p>
<p>ผู้แจ้งความ</p> <p>ผู้เสียหาย หรือ ผู้มีอำนาจจัดการแทน พ่อแม่/ลูก/สามีภรรยา, ผู้อนุบาล, ผู้จัดการ/ผู้แทนนิติบุคคล, บุคคลอื่นๆ ที่ได้รับมอบอำนาจจากผู้เสียหาย (แล้วแต่กรณี)</p>		<p>ผู้ยื่น ใครก็ได้ ที่เห็นเหตุการณ์/ พบผู้เสียหาย /พบการกระทำความผิด</p>

*Design by SNS. *สงวนลิขสิทธิ์ในสิ่งพิมพ์สิ่งพิมพ์ที่ปรากฏในเอกสารนี้ *ข้อมูลเมื่อ 27/10/2020

แจ้งเจ้าหน้าที่ว่ามีการทำผิดหรือมีความเสียหายเกิดขึ้น

<p>แจ้งว่า “มีเจตนาให้ผู้กระทำความผิดได้รับโทษ หรือดำเนินคดีจนถึงที่สุด”</p>	<p>แจ้งว่า “เพื่อเป็นหลักฐานเท่านั้น” ไม่มีเจตนาให้ ผู้กระทำความผิดได้รับโทษ</p>	<p>กล่าวหาต่อเจ้าหน้าที่ ว่ามีคนทำผิด จะรู้ตัวหรือไม่ก็ได้</p>
<p>ดำเนินคดี ต่อไปได้</p>	<p>ดำเนินคดี ต่อไปไม่ได้</p>	<p>พิจารณา ดำเนินคดีต่อไป</p>

คดีอาญาส่วนตัว ผู้เสียหายต้องร้องทุกข์ภายใน 3 เดือน นับแต่รู้เรื่องความผิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิด และ
ถ้าเป็นความผิดอาญาแผ่นดิน แม้ผู้เสียหายไม่ได้ร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน
พนักงานอัยการก็สามารถฟ้องคดีต่อศาลได้

แจ้งความได้ทุกสถานีตำรวจ หรือสถานีตำรวจท่องเที่ยวที่เกิดเหตุ